

Going Global -konferenssi Helsingissä 21.–22.9.2006

Kansainvälinen kilpailu vetovoimaisten innovaatioympäristöjen välillä kiristyy

Talouden globalisaatio ei ole uusi tai ohimenevä ilmiö vaan se on tullut jäädäkseen. Miten ja millä perustein monikansalliset yritykset operoivat ja uudelleensuuntaavat tuotantoaan ja t&k-toimintojaan? Minkälaisia haasteita tämä kehitys tuo Suomen kaltaisten pienten avoimien talouksien elinkeino- ja innovaatiopolitiikalle? Entä minkälaisia yhteistyömahdollisuuksia globalisaatio avaa teollistuneiden ja kehittyvien maiden välillä?

Näitä kysymyksiä käydään läpi Helsingissä 21.–22.9.2006 pidettävässä *Going Global: The Challenges for Knowledge-Based Economies* -konferenssissa.

Kilpailukykyä tehokkaasta innovaatiotoiminnasta

Globalisaation uusinta vaihetta vauhdittavat tieto- ja kommunikaatiotekniikan nopea kehitys sekä Aasian suurten talouksien kasvu. Globaali talous asettaa kaikille maille niiden koosta ja kehityksasteesta riippumatta uudenlaisia reunaehtoja talouden ja yhteiskunnan kehittämiseksi. Keskeinen piirre on se, että kansallisvaltioiden riippuvuus toisistaan sekä keskeisistä ylikansallisista toimijoista kasvaa.

Talouden kasvu ja rakenteiden uudistuminen sekä hyvinvointi perustuvat innovaatioihin, osaamiseen ja tutkimukseen. Innovatiivisten yritysten tuottavuus kasvaa nopeimmin ja ne luovat uusia työpaikkoja. Nykyisin monet monikansalliset yritykset harjoittavat tutkimus- ja kehittämistoimintaa useissa maissa. Yritysten globalisoituessa haasteina on, miten nykyiset teollisuusmaat kykenevät kehittämään kilpailukykyisiä innovaatioympäristöjä sekä houkuttelemaan tutkimusintensiivisiä yrityksiä ja kansainvälisiä osajia? Kansallisten innovaatiojärjestelmien vetovoimaisuus ja houkuttavuus riippuu myös siitä, miten hyvin valtiot kykenevät hyödyntämään kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja vahvistamaan t&k-toiminnalle suotuisia olosuhteita kuten rahoituskannusteita ja osaavaa tutkimushenkilöstöä.

Haasteet ovat samansuuntaisia koko Euroopan tasolla. Kilpailukykyyn vahvistaminen edellyttää rohkeita ja kunnianhimoisia tavoitteita. Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian tavoitteena onkin kannustaa jäsenmaita lisäämään panostustaan tutkimukseen ja edistämään markkinoiden kysyntää innovatiivisille tuotteille ja palveluille. EU:n tutkimuksen seitsemänteen puiteohjelmaan (2007–2013) sisältyykin monia Lissabonin strategiaa tukevia uudistuksia. Näistä merkittävimpiä ovat perustutkimusta rahoittavan Euroopan tutkimusneuvoston (European Research Council) perustaminen sekä eurooppalaiset teknologiayhteisöt (Technology Platforms) ja niihin pohjautuvat yhteiset teknologia-aloitteet (Joint Technology Initiatives, JTIs), joiden tavoitteena on vahvistaa Euroopan teknologista kilpailukykyä teollisuuden määrittelemillä strategisilla osaamisalueilla.

Myös Aasian maat kilpailevat pian innovaatioympäristöillä

Aasian suurten kehittyvien talouksien strategiat perustuvat lähinnä kansainvälisten sijoitusten saamiseen. Aiemmin sijoituksia houkutteli alhainen kustannustaso, sitten vaurauden kasvettua kasvavat markkinat - esim. Intiassa keskiluokkaista väestöä on runsas neljännesmiljardi - ja jatkossa

vetovoimaiset innovaatioympäristöt. Ulkomaiset sijoitukset edellyttävät tasokasta innovaatioympäristöä, mutta samalla ne myös edesauttavat sen kehittymistä. Samalla maiden oma teollisuus kansainvälistyy. Vahvistaakseen kilpailukykyään yritykset hakevat parasta osaamista myös ulkomailta.

Intian tiede- ja teollisuustutkimusneuvoston pääjohtaja **R.A. Mashelkar** on arvioinut, että vuoteen 2020 mennessä Intia on maailman osaamisen tuotannon ykkösmaa. Jo nyt yli 150 monikansallisella yrityksellä on t&k-keskus Intiassa. Samaan aikaan Intiassa pyritään voimakkaasti kehittämään teknologioita, joiden kautta suurempi osa maapallon väestöstä pääsee nauttimaan kulutusmahdollisuuksista, jotka aiemmin olivat vain varakkaimpien maiden ja kansalaisten ulottuvilla. Intian väestöstä edelleen 30 % väestöstä elää köyhyysrajan alapuolella.

Yhteistyö auttaa hyödyntämään globalisaation tarjoamat mahdollisuudet

Yksittäiset kansallisvaltiot eivät voi nykyisessä nopeiden muutosten maailmassa vaikuttaa talouselämän muutoksiin tai estää globalisaation haittavaikutuksia. Niin Euroopan kuin maailman tasolla on selvä tarve yhteisesti keskustella ja etsiä keinoja, joilla kansallisvaltiot voivat yhdessä vastata globalisaation haasteisiin ja toisaalta hyödyntää sen tarjoamat mahdollisuudet.

Helsingissä käynnissä olevan Going Global 2006 -konferenssin puheenvuorot ja päätulokset julkaistaan raporttina, joka tarjoaa tietopohjaa kansallisille innovaatiopoliittisille linjauksille.

Lisätiedot

Asiakaspäällikkö Torsti Loikkanen, VTT, puh. 020 722 4250

Teollisuusneuvos Sakari Immonen, KTM, puh. (09) 1606 3665

Konferenssin ohjelma ja lisätietoja: <http://goingglobal2006.vtt.fi/>

